

แบบฝึกหัดที่ 3

เรื่อง การป้องกันและการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

-1. การวางแผนครอบครัวที่ดี เริ่มตั้งแต่ การชะลอการแต่งงาน การคุมกำเนิด
-2. วิธีการป้องกัน และการแก้ปัญหการเพิ่มของสมาชิกในครอบครัวที่ดีที่สุดคือการไม่แต่งงาน
-3. การรู้จักประหยัด เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว
-4. การทำหมันเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญห การเพิ่มสมาชิกในครอบครัว
-5. “หญิงก็ได้ ชายก็ดี มีแค่สอง” หมายความว่า ครอบครัวหนึ่ง ๆ ควรมีบุตรไม่เกินสองคน

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

6. วิธีป้องกันการเพิ่มสมาชิกในครอบครัว ทำได้โดยวิธีใด
 - ก. หารายได้เพิ่มขึ้น
 - ข. คุมกำเนิด
 - ค. ให้การศึกษาแก่ลูก ๆ
 - ง. ปรีกษาแพทย์ก่อนมีบุตร
7. ข้อใด ไม่ใช่ เป็นการป้องกัน และแก้ไขปัญหที่เกิดจากการเพิ่มสมาชิกในครอบครัว

ก. การวางแผนครอบครัว	ข. การชะลอการแต่งงาน
ค. เกียจคร้านในการทำงาน	ง. อบรมสั่งสอนลูกให้รู้จักประหยัด

8. นักเรียนคิดว่า ข้อใดเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเพิ่มสมาชิกในครอบครัวที่ดีที่สุด
- ก. การทำหมัน
 - ข. การไม่แต่งงาน
 - ค. ให้สมาชิกทำงานมากขึ้น
 - ง. แต่งงานแต่ไม่ให้มีลูก
9. ข้อใด **ไม่ใช่** วิธีการแก้ปัญหการเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัว
- ก. รู้จักเก็บออม
 - ข. ขยันทำงาน
 - ค. หารายได้เพิ่มเติม
 - ง. เลื่องงานทำที่ตนถนัด
10. ถ้าครอบครัวของนักเรียน มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น ในฐานะเป็นนักเรียนจะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัวได้อย่างไร
- ก. ใช้จ่ายอย่างประหยัด
 - ข. หนีไปอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง
 - ค. รับประทานอาหารให้น้อยลง
 - ง. รับจ้างเป็นยามรักษาความปลอดภัย
-

เกมส่งสาร

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกทบทวนเรื่องปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัว

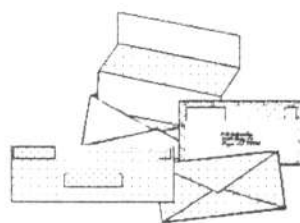
อุปกรณ์

กระดาษเขียนข้อความต่อไปนี้

1. ครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกมาก ก่อให้เกิดปัญหาอะไรบ้าง
2. การเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร
3. นักเรียนจะมีวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มสมาชิกในครอบครัวได้อย่างไร

วิธีเล่น

1. ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
2. ครูให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งถือสารแผ่นแรกไว้
3. เปิดเพลง ให้นักเรียนคนแรกส่งสารไปให้เพื่อนที่อยู่ถัดไป และส่งสารต่อไปเรื่อย ๆ จนจบเพลง สารตกถึงมือใครคนนั้นเป็นคนเปิดสารอ่านและตอบสารให้เพื่อนฟัง
4. เริ่มรอบใหม่ โดยส่งสารแผ่นใหม่ ทำเช่นนี้จนครบทุกสาร

กรณีตัวอย่าง

“มั่งพั่งม้า เมีย 4 ลูก 25”

นายธงชัย ชาติไทยเจริญ ชาวเขาเผ่าม้งวัย 48 ปี เรียนจบชั้นป. 4 ปัจจุบันมีเมีย 4 คน และลูกอีก 25 คน พักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 18 หมู่ที่ 6 บ้านผาผึ้ง ต.แม่ท้อ อ.เมือง จ.ตาก

ประวัติส่วนตัว แต่งงานเมื่อปี พ.ศ.2511 ยึดอาชีพทำไร่ข้าวโพด ปลูกข้าวและทำสวน ส้มเขียวหวาน ปัจจุบันมีเมีย 4 คน และลูกอีก 25 คน ภรรยาคนแรกชื่อนางทุ ชาติไทยเจริญ อายุ 40 ปี มีลูกด้วยกัน 7 คน ภรรยาคนที่สองชื่อ นางเน้ง อายุ 39 ปี มีลูก 7 คน ภรรยาคนที่สามชื่อ นางดวงใจ ชาติไทยเจริญ อายุ 32 ปี มีลูก 7 คน และภรรยาคนสุดท้ายชื่อนางจำ ชาติไทยเจริญ อายุ 35 ปี มีลูก 4 คน รวมมีลูกทั้งหมด 25 คน ลูกคนโตอายุ 28 ปี ส่วนลูกคนเล็กอายุ 3 ขวบเศษ ปัจจุบันมีหลานแล้ว 7 คน ซึ่งลูกหลายคนยังอายุน้อยกว่าหลานบางคนเสียอีก ปัจจุบันมีสมาชิกในครอบครัวที่อยู่บ้านเดียวกันถึง 33 คน เมียทั้ง 4 คน ปัจจุบันทำหมันเรียบร้อยแล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้มีลูกอีก เพราะเลี้ยงไม่ไหวแล้ว และเขายังอบรมสั่งสอนให้สมาชิกในครอบครัวมีความรับผิดชอบหน้าที่ แบ่งงานกันทำ และรู้จักประหยัดในการใช้จ่าย เพื่อแก้ปัญหาด้านต่างๆ ในครอบครัว

นอกจากนี้นายธงชัย ยังได้กล่าวอีกว่า การที่ตนมีลูกมากถึง 25 คนนั้น ทำให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ ในครอบครัว เช่น ค่าใช้จ่ายไม่พอเพียง บางครั้งตัวเองต้องขอมอดข้าวเพื่อเป็นค่าอาหาร เสื้อผ้า ค่ารองเท้านักเรียนให้ลูกและค่าอื่นๆ เพราะลูกอีกหลายคนที่กำลังเรียนระดับประถมและมัธยม

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกสมดุกับฐานะทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ มีรายรับเพียงพอกับรายจ่าย ครอบครัวใดมีบุตรน้อยจะมีเวลาเลี้ยงดูเอาใจใส่ดูแลบุตรทั้งความประพฤติและทางด้านสุขภาพ อาหารการกิน ตลอดจนการให้การศึกษาแก่บุตรจะทำได้อย่างทั่วถึง ในเรื่องที่อยู่อาศัยนั้นก็พอเพียงโดยอาจจะมียานเป็นของตัวเองไม่ต้องเสียค่าเช่า ลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะของครอบครัวที่อยู่ดีมีสุข

ในทางตรงกันข้าม ครอบครัวใดที่มีสมาชิกมาก อาจเกิดปัญหาด้านต่างๆ มากมาย เช่น รายรับและรายจ่ายไม่สมดุลกัน ต้องกู้ยืมเป็นหนี้สิน และเนื่องจากรายรับมีไม่พอกับรายจ่าย หัวหน้าครอบครัวต้องทำงานเพิ่ม ทำให้เหน็ดเหนื่อย สุขภาพทรุดโทรม ไม่มีเวลาเลี้ยงดูเอาใจใส่บุตรได้อย่างทั่วถึง บุตรอาจเจ็บป่วยหรือมีความประพฤติที่ไม่ดี การศึกษาอาจจะไม่ทั่วถึง ความพอเพียงของที่อยู่อาศัยก็น้อย ต้องอยู่กันอย่างแออัด

การป้องกันและแก้ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัวนั้นทำได้โดย

1. รู้จักประหยัด เช่น หารายได้พิเศษโดยทำงานเพิ่มขึ้น มีอาชีพรอง ไม่เลิ่อกงานประกอบอาชีพสุจริต
2. มีการวางแผนครอบครัวที่ดี เช่น เริ่มตั้งแต่การชะลอการแต่งงาน การคุมกำเนิด การจัดระบบการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสม
3. เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นผู้มีมารบพิคชอบ รู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด เห็นคุณค่าของเงิน รู้จักอดออม มีวินัยในตนเอง รู้ว่าฐานะในครอบครัวของตนเป็นอย่างไร

แผนการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ด้วยแผนภูมิเนื้อหา

แผนการสอนที่ 4

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง หลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือ

เวลา 6 คาบ

เศรษฐกิจของครอบครัว

ความคิดรวบยอด

การซื้อและใช้สิ่งของที่เกินฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่อง หลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัวแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกวิธีการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัวได้
2. บอกผลเสียในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของตามฐานะทางเศรษฐกิจได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

หลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว

ครอบครัวที่อยู่ดีมีสุขนั้น นอกจากจะมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัวแล้วยังไม่พอ จะต้องรู้จักวางแผนใช้จ่ายเงินที่ได้มาอย่างประหยัด ไม่เกินฐานะทางเศรษฐกิจของตน รู้จักใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ไม่ฟุ่มเฟือยหรือตระหนี่เกินไป และถ้ามีโอกาสสมาชิกในครอบครัวควรหาวิธีการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกด้วย

เศรษฐกิจในครอบครัวจะดีได้ สมาชิกในครอบครัวจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ซื้อแต่ของที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ ยิ่งถ้าเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยแล้วก็จะยิ่งดี สิ่งที่ต้องพิจารณาก่อนตัดสินใจซื้อ ได้แก่
 - 1.1 ไม่ควรซื้อเพราะเชื่อคำโฆษณา หรือเพราะอยากได้ของแถม
 - 1.2 ถ้าไม่จำเป็น ไม่ควรซื้อเงินผ่อนเพราะราคาแพง การซื้อของด้วยเงินสดจะได้

ในราคาที่ถูกลงกว่าเดิม แต่ถ้าจะซื้อด้วยเงินผ่อนต้องเปรียบเทียบว่าคุ้มกับเงินผ่อนหรือไม่ และสามารถผ่อนได้โดยไม่เคียดจืด

1.3 อย่างเอาความอยากเป็นที่ตั้ง ควรพิจารณาความจำเป็นและเป็นประโยชน์ เป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อถนอมเงินตราไว้ใช้กับสิ่งที่จำเป็นมากกว่า

1.4 ถ้าไม่เร่งด่วนควรพิจารณาหลายๆ ยี่ห้อเปรียบเทียบกันในด้านราคา และคุณภาพ ซึ่งอาจสอบถามจากผู้ที่เคยใช้มาก่อน

1.5 ถ้าเป็นอุปกรณ์ที่ซับซ้อนและมีราคาแพง ต้องคำนึงถึงอะไหล่ และบริการหลังการขายด้วย

2. ไม่ซื้อของฟุ่มเฟือย
3. ควรซื้อของที่ใช้ได้คุ้มค่า และสามารถใช้ร่วมกันได้
4. ควรเลือกซื้ออาหารหรือผลไม้ตามฤดูกาล เพราะมีราคาถูก
5. ซื้อของจากผู้ผลิตโดยตรง ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง
6. ซื้อของจากร้านสหกรณ์ ซึ่งจะได้อะไรเป็นธรรม และได้เงินปันผลเมื่อปลายปี

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพโฆษณาสินค้าชนิดต่างๆ จากห้างสรรพสินค้า (ภาคผนวก) มาติดให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันสนทนาและอภิปรายจากภาพ จากนั้นให้นักเรียนแยกกลุ่มสินค้าโดยแบ่งสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และสินค้าฟุ่มเฟือย

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบตามข้อความดังนี้

หลังจากเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถบอกผลดีผลเสียและวิธีการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัวได้

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลากชื่อสิ่งของเครื่องใช้ เช่น สบู่ ปากกา สมุด ยาสีฟัน ดินสอ นักเรียนที่จับสลากได้ชื่อสิ่งของเครื่องใช้ชนิดเดียวกัน จะอยู่กลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม

2. ครูนำเสนอกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ชีวิตในครอบครัว” เนื้อเรื่องเกี่ยวกับหลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว (ภาคผนวก) จากนั้นครูร่วม

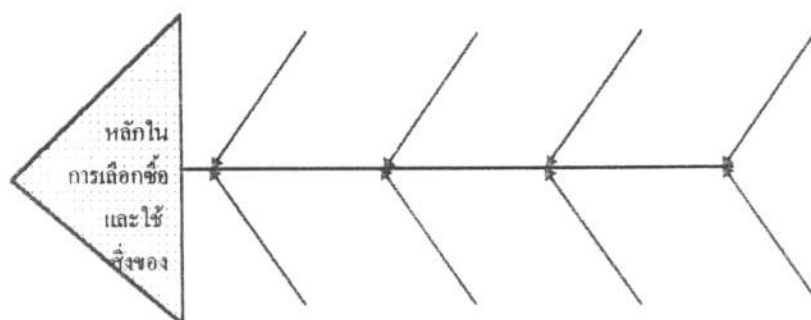
อภิปรายกับนักเรียน โดยตั้งประเด็นคำถามดังนี้

- 2.1 นักเรียนคิดว่าครอบครัวทั้งสองมีความเป็นอยู่แตกต่างกันอย่างไร
- 2.2 ครอบครัวใดน่าจะมีปัญหาเกิดขึ้น เพราะอะไร
- 2.3 นักเรียนชอบการดำรงชีวิตของครอบครัวใด เพราะอะไร
- 2.4 ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่ 2 จะปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะทำให้ครอบครัวมีความสุข

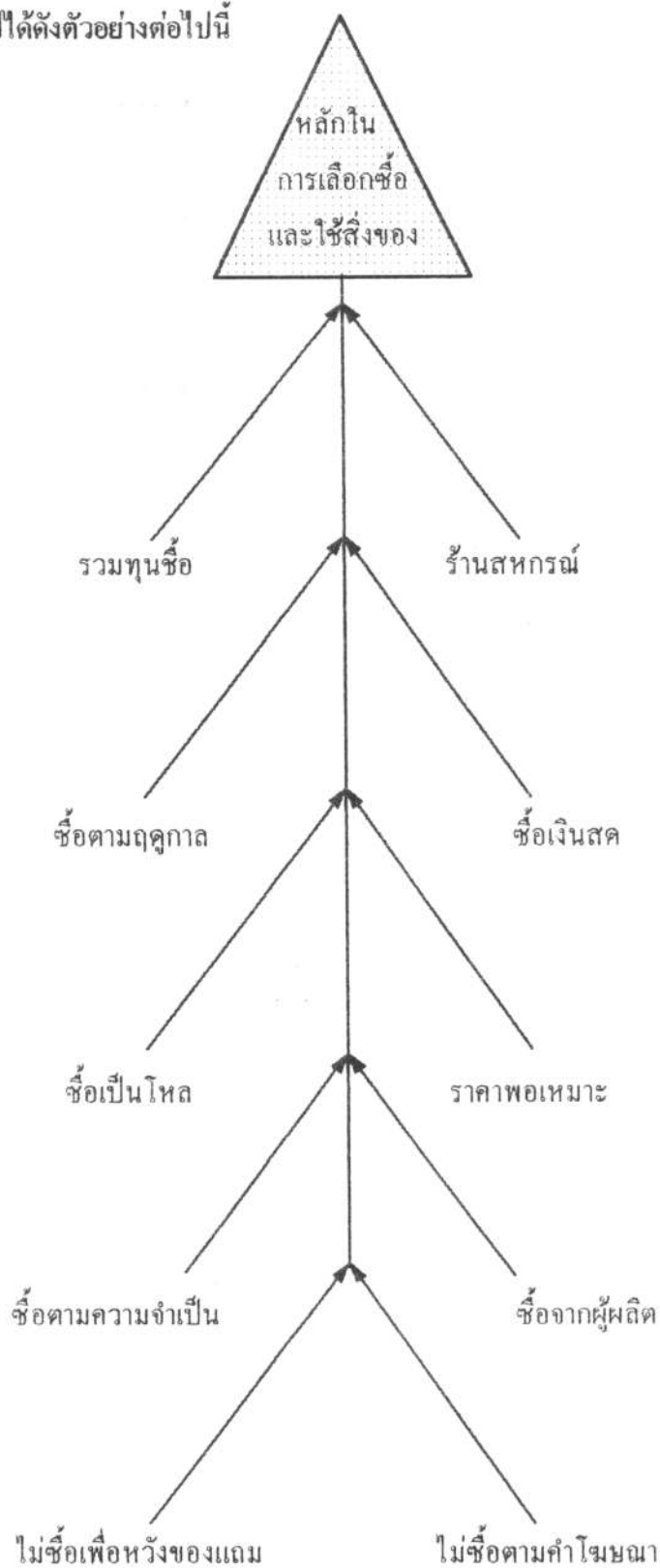
ความสุข

3. ครูแจกเอกสารบทความ เรื่อง “การประมาณตน” ให้นักเรียนศึกษา (ภาคผนวก) จากนั้นให้นักเรียนอ่านบทความที่แจกให้ แล้วร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปจากเรื่องที่ได้อ่านศึกษา

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดวิเคราะห์ถึงหลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของ เพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว โดยครูเขียนหัวข้อของเรื่องลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอความคิด ครูนำคำตอบของนักเรียนเขียนลงบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดระบบข้อมูลให้อยู่ในรูปของแผนภูมิแกงปลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สรุปได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิแกงปลา แสดงหลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากการระดมความคิดเกี่ยวกับหลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอลงบนกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้พร้อมสีเมจิก และในช่วงออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ชักถามข้อสงสัยได้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับหลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว โดยใช้แผนภูมิแก่งปลาสรุปเนื้อหาอีกครั้ง

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภาพโฆษณาสินค้า
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ชีวิตในครอบครัว”
3. บทความเรื่อง “การประมาณตน”
4. กระดาษชาร์ต ขนาด 12 x 15 นิ้ว จำนวน 5 แผ่น
5. สีเมจิก
6. สลาก 5 กลุ่ม
7. แผนภูมิแก่งปลา

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. สัมภาษณ์
3. ตรวจสอบผลงานแผนภูมิ
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 4

เรื่อง หลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การเลือกซื้อสินค้า ต้องพิจารณาจากสิ่งใดมากที่สุด
 - ก. จำนวนเงินที่มีอยู่ในขณะนั้น
 - ข. จากสิ่งที่ยังไม่เหมือนคนอื่น
 - ค. ความนิยมของผู้คนในช่วงนั้น
 - ง. ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับ
2. นักเรียนคิดว่า บุคคลใดมีความเข้าใจในการเลือกซื้ออาหารที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. สายใจ ชอบซื้ออาหารประเภทกระป๋อง
 - ข. สมใจ ชอบซื้ออาหารสดมาเก็บกักตุนเอาไว้
 - ค. สมศรี ชอบซื้อผักและผลไม้ที่ออกตามฤดูกาล
 - ง. สมหญิง ชอบซื้ออาหารที่มีราคาถูกที่สุด
3. ถ้านักเรียนอยากจะทราบว่า สินค้าชนิดหนึ่งมีคุณภาพดีหรือไม่นั้น ควรใช้วิธีการอย่างไรที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. ศึกษาจากคำโฆษณา
 - ข. ถามผู้ที่เคยใช้มาก่อน
 - ค. ซื้อมาใช้เองจะดีกว่า
 - ง. พิจารณาจากบริษัท
4. นักเรียนคิดว่า การเลือกซื้อสิ่งของ ควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด

ก. คุณภาพ	ข. ปริมาณ
ค. ความทันสมัย	ง. ความสวยงาม

5. นักเรียนคิดว่าของใช้ชนิดใด ที่ไม่จำเป็น ต้องซื้อไว้ใช้ทุกคน

ก. เสื้อกางเกง	ข. รองเท้าถุงเท้า
ค. สมุดปากกา	ง. ที่เหลาดินสอ

6. ข้อใด ไม่ใช่ สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับครอบครัว

ก. เครื่องดูดฝุ่น	ข. ผ้าห่ม
ค. หม้อหุงข้าว	ง. ตู้กับข้าว

7. ข้อใดเป็นหลักในการจัดซื้อสินค้าที่ดีที่สุด

ก. ซื้อเป็นชิ้นดีกว่าซื้อเป็นโหล
ข. ซื้อเงินสดดีกว่าซื้อเงินผ่อน
ค. ซื้อจากร้านขายปลีกดีกว่าร้านขายส่ง
ง. ซื้อจากพ่อค้าคนกลางดีกว่าจากผู้ผลิต

8. นักเรียนคิดว่าบุคคลใด เลือกซื้อสินค้า ได้เหมาะสมที่สุด

ก. เก่ง ซื้อยาสีฟันจากคำโฆษณา
ข. ก้อง ซื้อเสื้อกีฬาที่มีราคาแพง
ค. ก้อย ซื้อกระเป๋าราคาพอสมควร
ง. แก้ว ซื้อรองเท้าที่มีของแถม

9. ข้อใดจัดเป็นของฟุ่มเฟือย ได้ถูกต้องที่สุด

ก. ดวงใจ มีรองเท้า 10 คู่
ข. วิทยา มีหนังสือเรียน 50 เล่ม
ค. สมชาย มีบ้าน 5 หลัง
ง. ทองใบ มีเงิน 5,000 บาท

10. นักเรียนควรเลือกซื้อสิ่งของชนิดใด ที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด

ก. หนังสือการ์ตูน	ข. น้ำอัดลม
ค. ลูกอม	ง. ไม้บรรทัด

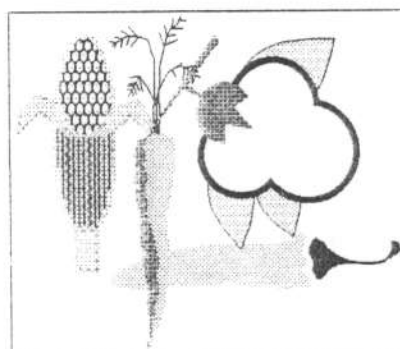
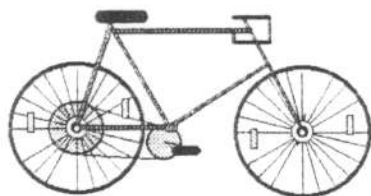

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ชีวิตในครอบครัว

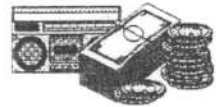
มีครอบครัวอยู่สองครอบครัว ซึ่งมีรายได้และฐานะความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน

ครอบครัวหนึ่ง สมาชิกในครอบครัวเมื่อมีเวลาว่างจะปลูกผักสวนครัวนานาชนิดไว้รับประทาน เช่น พริก โหระพา ตะไคร้ ผักกาด ผักคะน้า ฯลฯ เหลือจากรับประทานแล้ว แม่กับลูกก็นำไปขายที่ตลาด ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีเงินสำหรับซื้อของใช้ที่จำเป็นของสมาชิกในบ้าน

ครอบครัวที่สอง สมาชิกทุกคนในครอบครัวแต่งตัวใส่เสื้อผ้าใหม่ ๆ อยู่เสมอ ของใช้ภายในบ้านมีมากมายราคาแพง ๆ แต่ของใช้ส่วนมากกู้เงินมาซื้อ ของบางอย่างก็ซื้อผ่อนส่ง เมื่อรายจ่ายมากกว่ารายรับในไม่ช้าของที่ซื้อมาเช่น โทรทัศน์สี ตู้เย็น ฯลฯ ต้องนำไปขายหมด ทำให้ความเป็นอยู่ภายในบ้านเปลี่ยนแปลงไป มีการขัดแย้งและทะเลาะวิวาทกัน เสมอๆ ทำให้สมาชิกในบ้านใจคอหงุดหงิดและไม่สบายใจ

บทความ เรื่อง การประมาณตน

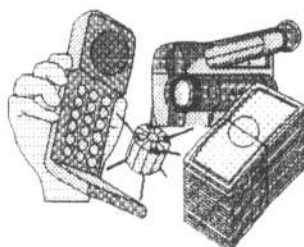

การใช้จ่ายเงินฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและไม่รอบคอบในการซื้อของบริโภคมีผลกระทบต่อความสุขในครอบครัวอย่างมาก

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมสมัยใหม่ มีเทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตมากมาย เงินตราจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการซื้อหา ด้วยคิดกันว่าความสุขของครอบครัวอยู่ที่การมีเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน ซึ่งก็มีครอบครัวจำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จ สามารถปรับตัวดำรงอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างเป็นสุข แต่ก็มีครอบครัวอีกจำนวนมากที่ต้องล้มสลาย เพราะซื้อของด้วยระบบเงินผ่อน ทำให้มีหนี้สินมากมาย ในที่สุดมีรายได้ไม่พอผ่อนใช้ ก็ขายของเก่าเอามาผ่อนของใหม่ บ้างก็ถูกยึดกลับคืน บางรายแก้ปัญหาไม่ได้ก็ตัดสินใจฆ่าตัวตาย

แล้วความสุขที่แท้จริงอยู่ตรงไหน ความสุขของครอบครัวน่าจะอยู่ที่การประมาณตน ไม่หลงใหลคำโฆษณา หรืออยากได้อะไรเหมือนคนอื่น จะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมของเรา เครื่องอำนวยความสะดวกที่มีการโฆษณากันอยู่ดาษดื่น เช่น โทรทัศน์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุโอ เตารีด หม้อหุงข้าว เครื่องซักผ้า รถยนต์ เป็นต้น สิ่งของเหล่านี้ผู้ขายสินค้าต่างมีเทคนิค ใช้นานาประการ เพื่อให้สินค้าของตนขายได้มาก เช่น ตั้งรางวัลเพื่อชิงโชค ประกาศลดราคาสินค้า การมีของแถม ขายระบบเงินผ่อน ผู้ขายยิ่งขายสินค้าได้มากยิ่งได้กำไรมาก คนเราทุกวันนี้ชื่นชมหลงใหลไปกับสังคมที่หรูหราฟุ่มเฟือยมากขึ้น เพราะเข้าใจผิดว่าเป็นความทันสมัย เป็นความจริงที่ต้องประพฤติปฏิบัติตาม

การจะซื้อหาเครื่องอุปโภคบริโภค จะต้องแยกแยะให้ออกว่าอะไรเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตครอบครัวจริงๆ อะไรบ้างที่นอกเหนือความจำเป็น แต่ต้องการมีไว้เพื่ออำนวยความสะดวกสบาย และควรที่จะเลือกซื้อหาสิ่งที่จำเป็นก่อน ส่วนเครื่องอำนวยความสะดวกจะต้องดูความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวจริงๆ ไม่ใช่อยากมีอยากได้ตามอย่างเพื่อนบ้าน โดยไม่คำนึงถึงรายได้ของตน และจะต้องระลึกอยู่เสมอว่า “การเป็นหนี้ เป็นทุกข์ในโลก”

แผนการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ด้วยแผนภูมิเนื้อหา

แผนการสอนที่ 5

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การวางแผนใช้จ่าย

เวลา 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การใช้จ่ายเกินฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และไม่รอบคอบในการบริโภค มีผลกระทบกระเทือนต่อความสุขในครอบครัว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องการวางแผนใช้จ่ายแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกผลกระทบของการขาดการวางแผนการใช้จ่ายต่อการดำรงชีวิตในครอบครัว
2. บอกวิธีการวางแผนใช้จ่ายเงินในการดำรงชีวิตได้
3. เขียนแผนการใช้จ่ายประจำตัวที่ตนเองปฏิบัติอยู่ได้
4. บอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายประจำตัวได้
5. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การวางแผนใช้จ่าย

การวางแผนการใช้จ่าย เป็นสิ่งจำเป็นเพราะทำให้สามารถใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ขัดสน ครอบครัวที่อยู่ดีมีสุขจำเป็นต้องมีการวางแผนใช้จ่ายเงินในสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น เลือกซื้อสิ่งของที่จำเป็น เลือกซื้อของที่มีคุณค่า และประหยัด เป็นต้น

การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ทำให้ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด และไม่เกินฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีให้แก่ตนเอง และช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น การวางแผนการใช้จ่ายควรมีตารางบันทึกการใช้จ่ายประจำตัว เพื่อจะได้ทราบว่าได้ใช้จ่ายไปในสิ่งใดบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าไร และพิจารณาในภายหลังว่า สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดไม่จำเป็น สิ่งใดเป็นของฟุ่มเฟือย เพื่อเป็นการประหยัดในการซื้อครั้งต่อไป การวางแผนการใช้จ่ายทำให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทุกคนในครอบครัวรู้ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว จะซื้อหาสิ่งใดก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบ ไม่ซื้อสิ่งของที่เกินฐานะหรือความจำเป็นและรู้จักประมาณตน
2. เป็นการป้องกันเงินขาดมือ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพราะสามารถรู้และจะได้เตรียมการไว้ล่วงหน้าถึงสิ่งที่ต้องจ่ายเพิ่ม
3. ทำให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน และเกิดความสามัคคีในครอบครัว
4. ทำให้รู้จักมัธยัสถ์ ประหยัดและอดออม
5. ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักคุณค่าของเงินและสามารถใช้จ่ายอย่างถูกต้องเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. สุ่มตัวอย่างนักเรียนออกมาเล่าเกี่ยวกับระบบการใช้จ่ายเงินของตนเอง และครอบครัว ในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1.1 การใช้จ่ายเงินในแต่ละวัน

1.2 การเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว

จากนั้นสรุปประเด็นความจำเป็นว่าทำไมจึงต้องมีการวางแผนการใช้จ่าย โดยสรุปให้เห็นว่าการรู้จักวางแผนใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ทำให้ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด และไม่เกินฐานะทางเศรษฐกิจ

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ดังนี้

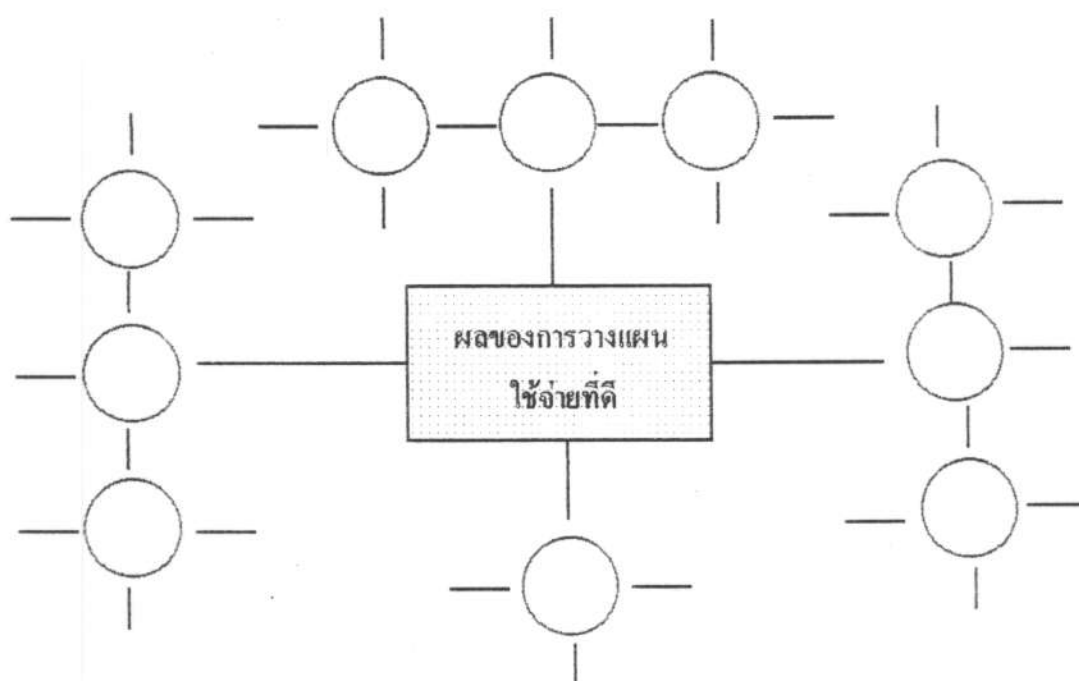
หลังจากเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถเขียนแผนการใช้จ่ายประจำวันที่ตนเองปฏิบัติอยู่ได้

ขั้นสอน

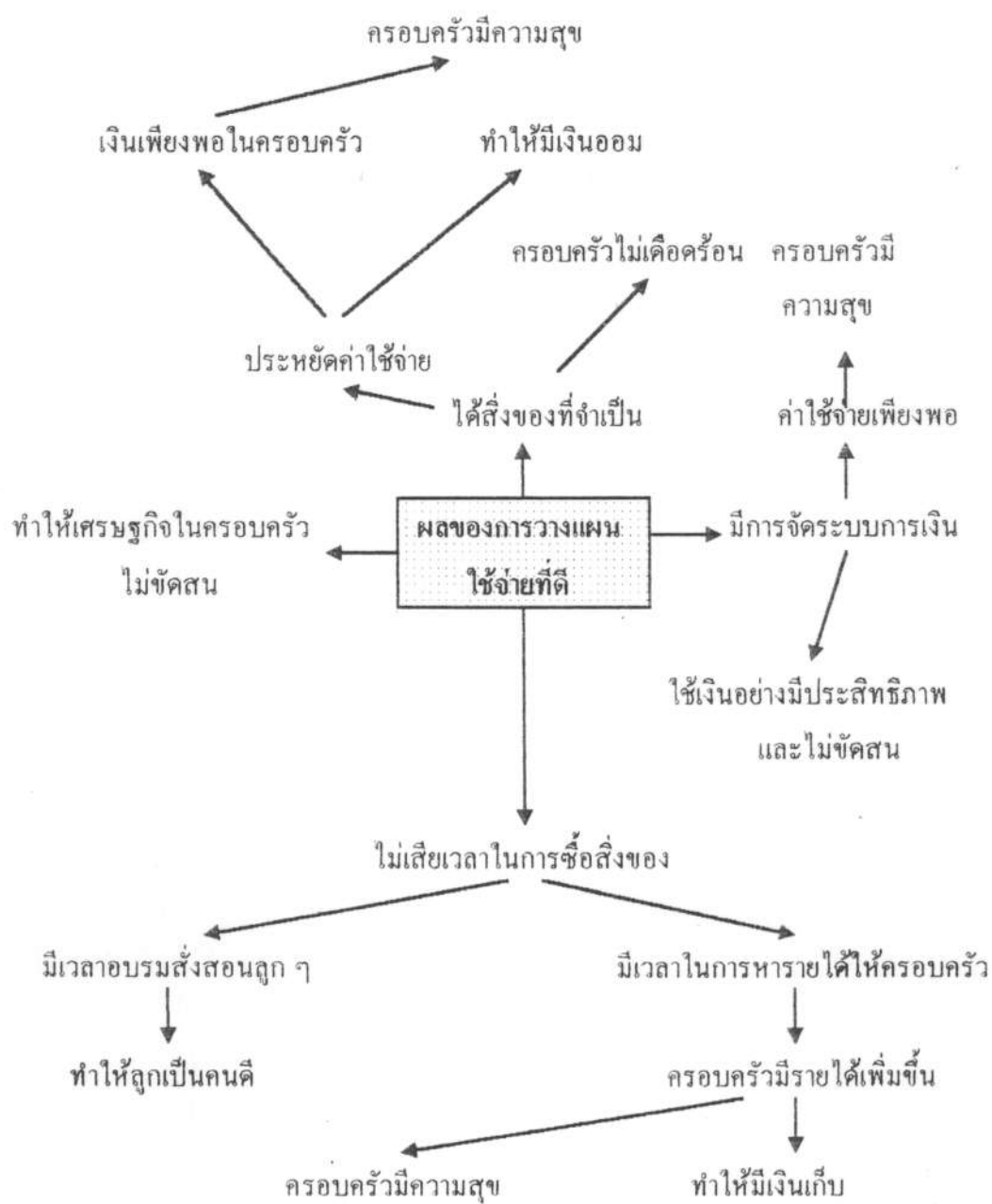
1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลากชื่อของธนบัตร เช่น 10 บาท 20 บาท 50 บาท 100 บาท และ 500 บาท นักเรียนที่จับสลากได้ธนบัตรชนิดเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติการวางแผนใช้จ่าย โดยครูกำหนดสถานการณ์ให้ โดยสมมติว่าแต่ละกลุ่มมีเงินจำนวน 500 บาท แล้วให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิด และกรอกลงในกระดาษ (ภาคผนวก)

3. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการวางแผนใช้จ่ายเงิน 500 บาท โดยให้เหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปถึงการวางแผนใช้จ่ายที่ดีว่าควรทำอย่างไร และมีประโยชน์อย่างไร

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด วิเคราะห์ถึงผลของการวางแผนใช้จ่ายที่ดีที่จะส่งผลต่อเศรษฐกิจในครอบครัว โดยครูเขียนหัวข้อของเรื่องลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอความคิด ครูนำคำตอบของนักเรียนเขียนลงบนกระดาน จากนั้นครูนำเสนอรูปแบบของแผนภูมิเครือข่ายบนแผ่นชาร์ตเขียนประกอบการอธิบาย แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดระบบข้อมูลใหม่ ให้อยู่ในรูปแบบของแผนภูมิเครือข่าย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

สรุปได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิเครือข่าย แสดงผลของการวางแผน ใช้จ่ายที่ดี

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากการระดมความคิดเกี่ยวกับผลของการวางแผนใช้จ่ายที่ดี โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอลงบนกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้พร้อมสีเมจิก และในช่วงที่ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ชักถามข้อสงสัยได้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนใช้จ่ายที่ดีและประโยชน์จากการวางแผนใช้จ่ายที่จะส่งผลต่อเศรษฐกิจในครอบครัว โดยใช้แผนภูมิเครือข่ายสรุปเนื้อหาอีกครั้ง

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. แบบฟอร์มตารางการใช้จ่าย
2. กระดาษชาร์ต ขนาด 12 x 15 นิ้ว จำนวน 5 แผ่น
3. สีเมจิก
4. สลาก 5 กลุ่ม
5. แผนภูมิเครือข่าย

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. สัมภาษณ์
3. ตรวจสอบผลงานแผนภูมิ
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 5
เรื่อง การวางแผนใช้จ่าย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นการวางแผนการใช้จ่ายในครอบครัวที่เหมาะสมที่สุด
 - ก. รายรับ รายจ่าย ค่าเช่าบ้าน
 - ข. รายรับ รายจ่าย เงินออม
 - ค. รายรับปกติ รายจ่ายพิเศษ
 - ง. รายจ่ายพิเศษ รายรับไม่มี

2. นักเรียนคิดว่า การวางแผนการใช้จ่าย มีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. จำเป็น เพราะทำให้สามารถใช้เงินได้โดยไม่ขาดสน
 - ข. จำเป็น เพราะทำให้สมาชิกในครอบครัวมีงานทำที่ดีขึ้น
 - ค. ไม่จำเป็น เพราะทำให้เสียเวลา และเพิ่มภาระในการจัดทำ
 - ง. ไม่จำเป็น เพราะทำให้ครอบครัวเกิดความสับสนในการใช้จ่าย

3. ข้อใดเป็นผลของการวางแผนการใช้จ่ายที่ดี
 - ก. ทำให้มีสิ่งของในบ้านเพิ่มขึ้น
 - ข. ทำให้รายจ่ายมากกว่ารายรับ
 - ค. ทำให้ทุกคนในบ้านมีงานทำ
 - ง. ทำให้ค่าใช้จ่ายในบ้านเพียงพอ

4. ข้อใดถือได้ว่า เป็นการใช้จ่ายเกินฐานะ

ก. มีน้อยใช้มาก	ข. มีมากใช้น้อย
ค. มีน้อยใช้น้อย	ง. มีมากใช้มาก

5. นักเรียนคิดว่า การใช้จ่ายเกินฐานะ จะมีผลต่อครอบครัวอย่างไร
 - ก. ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุข
 - ข. ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีงานทำมากขึ้น
 - ค. ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้รับความเดือดร้อน
 - ง. ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความเห็นอกเห็นใจกัน
 6. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายประจำวัน
 - ก. ทำให้ใช้จ่ายได้พอดีกับฐานะของครอบครัว
 - ข. ทำให้ครอบครัวเกิดความสับสนในการใช้จ่าย
 - ค. ทำให้สามารถเตรียมเงินไปใช้จ่ายได้พอกับความต้องการ
 - ง. ทำให้วางแผนการใช้จ่ายสิ่งที่จำเป็นได้ถูกต้อง และเหมาะสม
 7. นักเรียนคิดว่าสิ่งใด จำเป็นมากที่สุด ในการใช้จ่ายเงิน
 - ก. ทيوب ชี้อาหาร
 - ข. แท็บ ชี้อของเล่น
 - ค. ทิม ชี้อน้ำอัดลม
 - ง. ทอม ชี้อเกมกด
 8. ถ้านักเรียนได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำวัน วันละ 20 บาท นักเรียนจะนำเงินไปใช้จ่ายในสิ่งใดที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. ชี้อบัตรชมภาพยนตร์ 15 บาท ที่เหลือซื้อลูกอม
 - ข. ชี้อสมุดเขียน 10 บาท ที่เหลือหยอดกระปุกออมสิน
 - ค. ชี้อน้ำอัดลม 8 บาท ที่เหลือให้เพื่อนยืมซื้อประทัด
 - ง. ชี้อถ้วยเดียว 10 บาท ที่เหลือเติมพันธุ์ดอกไม้กับเพื่อน
 9. นักเรียนคิดว่า การเก็บออมเงิน วิธีใดที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. เก็บตามแผนที่วางไว้
 - ข. เก็บครึ่งหนึ่งของเงินเดือน
 - ค. เก็บเมื่อเหลือจากค่าใช้จ่าย
 - ง. เก็บเมื่อยามมีเงินมากแล้ว
 10. นักเรียนสามารถช่วยเหลือครอบครัว แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้อย่างไร
 - ก. ปิดไฟอ่านหนังสือ
 - ข. ชี้อสิ่งของที่มียาแพง
 - ค. ใช้จ่ายอย่างประหยัด
 - ง. ไม่รับประทานอาหารกลางวัน
-

แบบฟอร์ม^dตารางการใช้จ่าย

แผนการใช้จ่ายเงิน จำนวน 500 บาท

ถ้านักเรียนได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือน เดือนละ 500 บาท ให้นักเรียนวางแผนการ
ใช้จ่ายภายในจำนวนเงินที่กำหนดให้ตามหัวข้อและตารางดังนี้

1. แบ่งเงินค่าใช้จ่าย 500 บาท ออกเป็น.....ส่วน ดังนี้
- ก.เป็นเงิน.....บาท
- ข.เป็นเงิน.....บาท
- ค.เป็นเงิน.....บาท
2. ตารางการใช้จ่าย

ลำดับที่	รายการใช้จ่าย	จำนวน	จำนวนเงิน		เหตุผลที่ซื้อ
			บาท	สตางค์	

แผนการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ด้วยแผนภูมิเนื้อหา

แผนการสอนที่ 6

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ลักษณะของครอบครัวที่ดี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ครอบครัวที่ดียอมทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่ดีมีสุข และเป็นผลดีต่อสังคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องลักษณะของครอบครัวที่ดีแล้ว นักเรียนสามารถ

1. สรุปลักษณะของครอบครัวที่ดีได้
2. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

ครอบครัวที่ดีจะมีความสุขภายในครอบครัว ต้องปราศจากการทะเลาะเบาะแว้งนอก จากนั้นสมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่สามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มากเกินไป พ่อแม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดีได้ทั่วถึง ลูกๆ ปฏิบัติตนอยู่ในโอวาทของพ่อแม่ รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีความรักความเข้าใจต่อกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้าน และเศรษฐกิจภายในครอบครัวควรจะได้ด้วย กล่าวคือ มีรายรับเพียงพอในการใช้จ่าย

ลักษณะของครอบครัวที่ดีนั้นพื้นฐานสำคัญที่สุดก็คือ สมาชิกในครอบครัวจะต้องมีความรักความเข้าใจต่อกัน เมื่อเกิดปัญหาก็ช่วยกันแก้ไข ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ทำให้ครอบครัวอยู่ดีมีสุข เช่น เศรษฐกิจภายในครอบครัว จำนวนสมาชิกและสิ่งแวดล้อมก็มีอิทธิพลต่อครอบครัวอีกด้วย หัวหน้าครอบครัวต้องพิจารณาปรับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง โดยไม่หลงไหลไปกับสังคมรอบข้าง กระทำการอย่างเป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่เอาตามอย่างผู้อื่น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพครอบครัวที่ดีและครอบครัวที่ไม่ดีมาให้นักเรียนดูและพิจารณาดังนี้

ภาพครอบครัวที่ดี
พ่อแม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ สมาชิกในมีความรักใคร่สามัคคี และช่วยกันทำงานบ้าน ทำให้ บ้านเรือนสะอาดน่าอยู่อาศัย

ภาพที่ 1

ภาพครอบครัวที่ไม่ดี
พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ สมาชิกก็ชอบทะเลาะเบาะแว้งกัน และไม่ช่วยกันทำงานบ้าน ทำให้ บ้านเรือนสกปรก

ภาพที่ 2

จากภาพที่ครูให้ดูทั้ง 2 ภาพ ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาในประเด็นคำถามต่อไปนี้

- 1.1 นักเรียนคิดว่าครอบครัวทั้ง 2 ครอบครัว มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
- 1.2 นักเรียนคิดว่าครอบครัวที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร และครอบครัวที่ไม่ดีมีลักษณะอย่างไร

- 1.3 ถ้าให้นักเรียนเลือกนักเรียนจะเลือกอยู่ในครอบครัวประเภทไหนเพราะเหตุใด
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้นักเรียนทราบดังนี้

หลังจากเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถสรุปลักษณะของครอบครัวที่ดีได้

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลากชื่อของอาชีพต่างๆ เช่น หมอ ครู พยาบาล ช่างนา พ่อค้า นักเรียนที่จับสลากได้ในอาชีพเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
2. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง “บ้านที่แสนสุข” เนื้อเรื่องเป็นลักษณะของครอบครัวที่ดี (ภาคผนวก) จากนั้นครูร่วมอภิปรายกับนักเรียน โดยตั้งประเด็นคำถามดังนี้

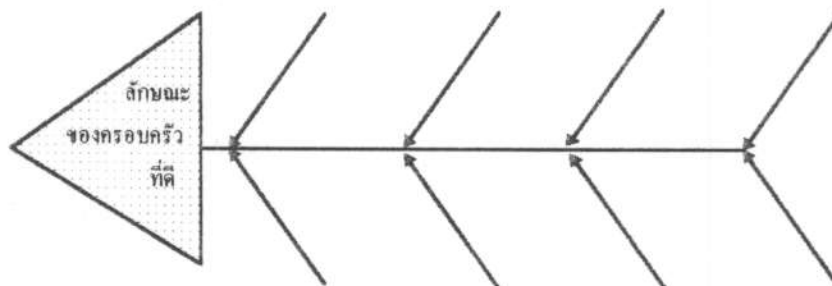
2.1 จากบทบาทสมมติ นักเรียนคิดว่าครอบครัวที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

2.2 ครอบครัวที่ดีจะมีผลต่อสมาชิกภายในครอบครัวอย่างไร

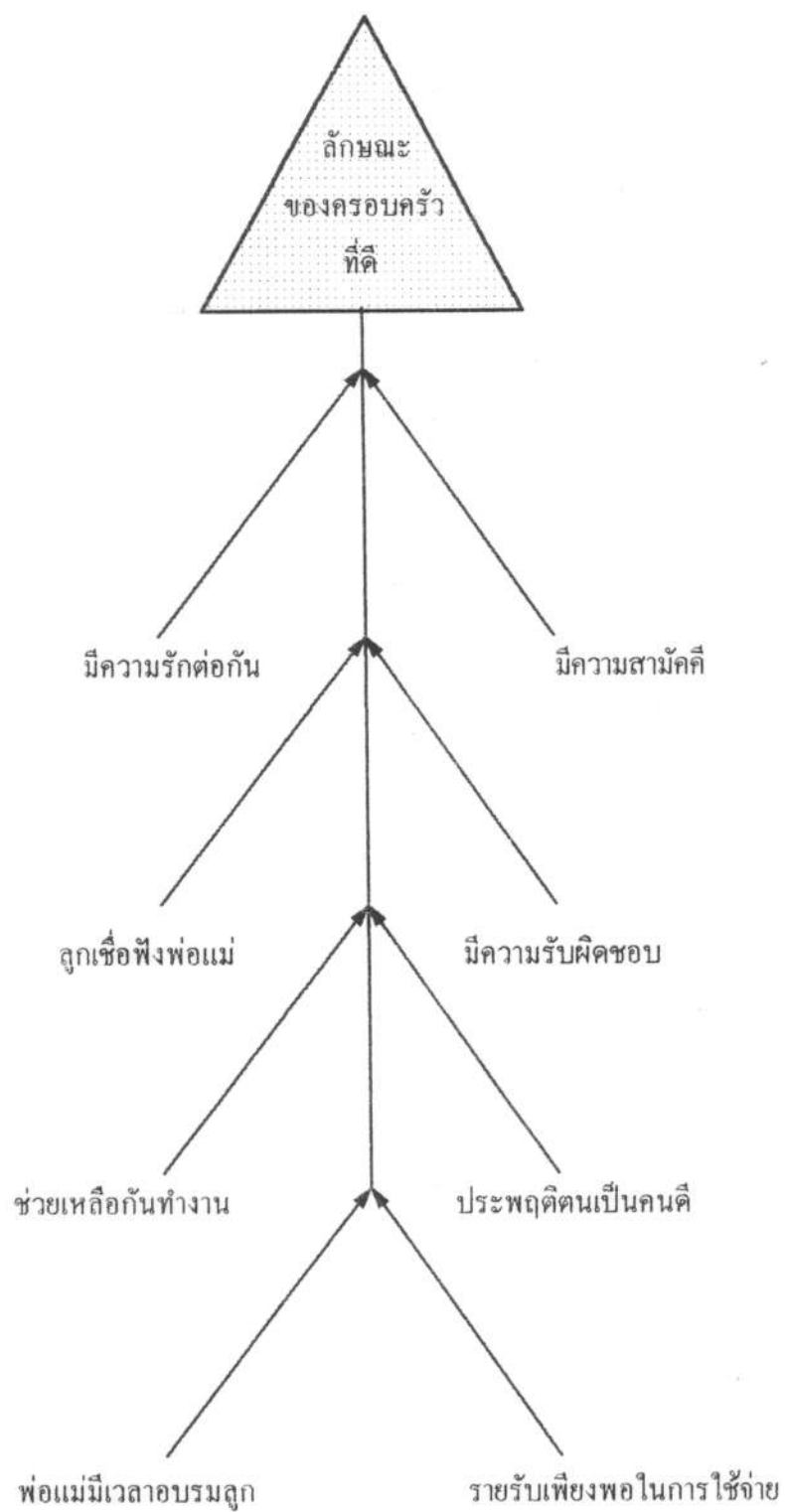
2.3 นักเรียนจะปฏิบัติตัวอย่างไร จึงจะทำให้ครอบครัวอยู่ดีมีสุข

3. ครูแจกเอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง “บ้านของอ้อย” เนื้อเรื่องเป็นลักษณะของครอบครัวที่ดี (ภาคผนวก) จากนั้นให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่าง แล้วร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปจากเรื่องที่ได้ศึกษา

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด วิเคราะห์ถึงลักษณะของครอบครัวที่ดี โดยครูเขียนหัวข้อเรื่องลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอความคิด ครูนำคำตอบของนักเรียนเขียนลงบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดระบบข้อมูลให้อยู่ในรูปของแผนภูมิแกงปลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สรุปได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิแกงปลา แสดงลักษณะของครอบครัวที่ดี

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการระดมความคิดเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัวที่ดี โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอลงบนกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้ และในช่วงที่ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ชักถามข้อสงสัยได้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัวที่ดี โดยใช้แผนภูมิแก๊งปลาสรุปเนื้อหาอีกครั้ง

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพครอบครัวที่ดี และครอบครัวที่ไม่ดี
2. กรณิดัวอย่างเรื่อง “บ้านที่แสนสุข”
3. กรณิดัวอย่างเรื่อง “บ้านของอ้อย”
4. กระดาษชาร์ต ขนาด 12x15 นิ้ว จำนวน 5 แผ่น
5. สีเมจิก
6. สลาก 5 กลุ่ม
7. แผนภูมิแก๊งปลา

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. สัมภาษณ์
3. ตรวจสอบผลงานแผนภูมิ
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 6

เรื่อง ลักษณะของครอบครัวที่ดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. “ลักษณะของครอบครัวที่ดี” สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด
 - ก. พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกๆ
 - ข. ลูกๆ ชอบก่อปัญหาให้แก่ครอบครัว
 - ค. สมาชิกทุกคนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่
 - ง. ลูกๆ ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่
2. นักเรียนคิดว่า บุคคลต่อไปนี้ ใครน่าจะเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

ก. บอล แต่งตัวเรียบร้อย	ข. บาส รูปร่างหน้าตาดี
ค. บีม ช่วยแม่หุงข้าว	ง. บีม หน้าตาเหมือนแม่
3. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะของครอบครัวที่ดี
 - ก. พ่อแม่ชอบทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ
 - ข. สมาชิกรู้จักรับผิดชอบการทำงานในหน้าที่
 - ค. พ่อแม่ช่วยกันอบรมสั่งสอนลูก ๆ ก่อนเข้านอน
 - ง. สมาชิกมีความรักใคร่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน
4. ลักษณะของครอบครัวที่ดี สมาชิกในครอบครัว ไม่ควร ยึดหลักในข้อใด

ก. ความยุติธรรม	ข. ความอิทธิริยา
ค. ความเสียสละ	ง. ความเมตตากรุณา
5. ครอบครัวที่ดี สมาชิกแต่ละคน ไม่ควรปฏิบัติ ในสิ่งใดต่อไปนี้
 - ก. ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ข. ให้ความรัก ความเข้าใจต่อกัน
 - ค. เชื่อฟังคำอบรมสั่งสอนของพ่อแม่
 - ง. เมื่อทำผิดไม่ควรให้อภัยซึ่งกันและกัน

6. ครอบครัวที่ดี พ่อแม่ควรปฏิบัติต่อลูกๆ อย่างไร ที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. พยายามหาเงินให้ลูกใช้มากๆ
 - ข. ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกๆ
 - ค. ทำงานบ้านทุกอย่างแทนลูกๆ
 - ง. คอยซื้อของเล่นใหม่ๆ ให้ลูกๆ
 7. นักเรียนคิดว่า บุคคลใด น่าจะมาจากครอบครัวที่ดี
 - ก. เบียร์ ชอบรังแกเพื่อนๆ
 - ข. เดียร์ ชอบลักเล็กขโมยน้อย
 - ค. แบน ชอบช่วยเหลือเพื่อนๆ
 - ง. แคน ชอบพูดจាក้าวร้าว
 8. ครอบครัวจะอยู่ด้วยกันได้อย่างมีความสุข สมาชิกในครอบครัวควรยึดหลักในข้อใด
 - ก. ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน
 - ข. ทำอะไรตามใจตัวเอง
 - ค. ต่างคนต่างอยู่ต่างคนต่างทำ
 - ง. ทุกเรื่องเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่
 9. การที่ลูกประพฤติ ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม นักเรียนคิดว่าน่าจะมาจากสาเหตุใดมากที่สุด
 - ก. เด็กมีนิสัยที่ไม่ดีมาตั้งแต่เกิด
 - ข. ครอบครัวนั้นมีฐานะที่ยากจน
 - ค. พ่อแม่ให้ความรักแก่ลูกๆ มากเกินไป
 - ง. ขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว
 10. นักเรียนควรปฏิบัติตนต่อครอบครัวอย่างไร ที่สำคัญที่สุด
 - ก. ประพฤติตนเป็นคนดี
 - ข. คอยให้คำปรึกษาแก่พ่อแม่
 - ค. ดำเนินชีวิตตามอย่ างพ่อแม่
 - ง. ช่วยอบรมสมาชิกในครอบครัว
-

เอกสาร เรื่อง บ้านที่แสนสุข

ครอบครัวของอุทิศ มีสมาชิก 4 คน หัวหน้าครอบครัวคือ อุทิศ เขามีภรรยาชื่อ นางสาวสุพรรณ มีลูกด้วยกัน 2 คน ชื่อเด็กหญิงยุวดี กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเด็กชายคารกร อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครอบครัวของ อุทิศ เป็นชาวนา ทุกคนมีความขยันขันแข็ง ตื่นนอนแต่เช้า พ่อออกไปทำงานในทุ่งนาแต่เช้า แม่หุงหาอาหาร ส่วนลูกสาวและลูกชายช่วยแม่ทำงานบ้าน เช่น ทำความสะอาดบ้าน ล้างจาน เป็นต้น เมื่อนางสุพรรณทำงานบ้านเสร็จแล้ว ก็จะนำอาหารไปให้สามีในทุ่งนา และช่วยสามีทำงาน ส่วนลูกสาวและลูกชายเมื่อทำงานบ้านเสร็จแล้วก็อาบน้ำ แต่งตัว และรับประทานอาหารเช้า แล้วจึงไปโรงเรียนพร้อมกัน

ในตอนเย็น แม่จะรีบกลับบ้านก่อน เพื่อมาหุงหาอาหาร เมื่อลูกกลับจากโรงเรียนแล้ว ทั้งสองคนจะช่วยแม่ทำงานบ้าน เช่น เก็บกวาดขยะ ทำความสะอาดบ้าน ล้างจาน รดน้ำต้นไม้ และช่วยแม่ทำกับข้าว จวนจะค่ำพ่อจึงกลับจากทุ่งนา และรับประทานอาหารเช้าร่วมกัน

ก่อนนอน พ่อแม่ช่วยกันอบรมสั่งสอนลูก ๆ ทุกวัน เพื่อให้ลูกเป็นคนดี เชื่อฟังอยู่ในโอวาทและมีกิริยามารยาทดี ก่อนไปโรงเรียนก็ไหว้พ่อแม่ ก่อนนอนก็ไหว้พ่อแม่ทำให้ครอบครัวมีความรักความอบอุ่น และมีความสุขด้วยดีตลอดมา

เอกสารที่แจกให้ผู้แสดงบทบาทสมมติ

บทบาทของนายอุทิศ

สมมติว่าผมชื่อนายอุทิศ มีภรรยาชื่อ นางสาวพัฒน์ และมีลูก 2 คน ชื่อเด็กหญิงยุวดี กำลังเรียนอยู่ชั้น ป. 6 และเด็กชายดาร์กร กำลังเรียนอยู่ชั้น ป. 4 ผมเป็นชาวนาที่ขยันขันแข็ง ตื่นนอนแต่เช้าทุกวัน เพื่อออกไปทำงานในทุ่งนา ตอนเย็นจนจะค่ำ จึงกลับจากทุ่งนา และจะร่วมรับประทานอาหารพร้อมกับภรรยาและลูก ๆ ทุกวันก่อนนอน จะซักถามการบ้านและอบรมสั่งสอนลูก ๆ ให้เป็นคนดีและมีความประพฤติดี

บทบาทของนางสุพัฒน์

สมมติว่าฉันชื่อ นางสาวพัฒน์ เป็นภรรยาของนายอุทิศ ฉันตื่นนอนแต่เช้า เพื่อเตรียมหุงหาอาหารสำหรับทุกคนในบ้านได้รับประทาน เมื่อทำงานบ้านเสร็จก็จะนำอาหารไปให้สามีที่ทุ่งนาและช่วยสามีทำงาน ตอนเย็นต้องรีบกลับบ้านเพื่อเตรียมอาหารเย็นไว้รอสามีและลูกทั้งสอง พอได้เวลาก็ร่วมรับประทานอาหารพร้อมกัน ตอนกลางคืนฉันและสามีจะช่วยกันอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี

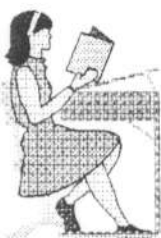

บทบาทของ ค.ญ.ยุวดี

สมมติว่าหนูชื่อ ค.ญ.ยุวดี กำลังเรียนอยู่ชั้น ป. 6 หนูเป็นเด็กที่ขยัน ตื่นนอนแต่เช้าตรู่และช่วยแม่ทำงานบ้าน เช่น ปัดกวาดเช็ดถูบ้าน ล้างจานและช่วยแม่ทำกับข้าว ตอนเย็นโรงเรียนเลิก หนูและน้องชายจะรีบกลับบ้านเพื่อช่วยแม่ทำงานบ้าน หลังรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้ว ก็จะรีบเก็บถ้วยชามไปล้างและทำการบ้าน อ่านหนังสือ เชื้อฟังคำอบรมสั่งสอนของพ่อแม่และนำไปปฏิบัติ ก่อนไปและกลับจากโรงเรียนจะไหว้พ่อแม่ประจำ

บทบาทของ ค.ช.คารกร

สมมติว่าผมชื่อ ค.ช.คารกร กำลังเรียนอยู่ชั้น ป. 4 ผมเป็นเด็กที่ขยันเช่นเดียวกับพี่สาว จะตื่นนอนแต่เช้าเพื่อช่วยพ่อรดน้ำพืชผักสวนครัว และให้อาหารไก่ บางวันถ้าทำงานเสร็จก่อนก็จะช่วยพี่สาวทำงานบ้าน ตอนเย็นหลังเลิกเรียนก็จะรีบกลับบ้านเพื่อช่วยทำงานบ้าน เมื่อทำงานเสร็จก็จะไปออกกำลังกายกับเพื่อนๆ หลังรับประทานอาหารเช้าเสร็จก็จะช่วยพี่สาวเก็บถ้วยชามไปล้างและรีบทำการบ้าน อ่านหนังสือ เวลาพ่อแม่อบรมสั่งสอน ผมก็เชื่อฟังและนำไปปฏิบัติ ก่อนไปและกลับจากโรงเรียนจะไหว้พ่อแม่ ผมภูมิใจมากที่ได้เกิดมาในครอบครัวที่อบอุ่นและอยู่ดีมีสุข

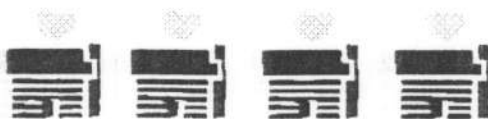

กรณีตัวอย่าง เรื่อง บ้านของอ้อย

บ้านของอ้อยเป็นหลังเล็กๆ มองดูภายนอกสะอาดเรียบร้อยน่าอยู่ ตั้งอยู่ในบริเวณไม่กว้างขวางมากนัก บ้านหลังนี้มีสมาชิกอยู่ในครอบครัว 4 คน มีพ่อแม่และลูกอีก 2 คน สมาชิกทุกคนอยู่กันอย่างมีความสุข มีความรักใคร่ปรองดองกันดี พ่อแม่เป็นคนมีระเบียบวินัย เอาใจใส่ดูแลลูกๆ ทุกคน พูดยาไฟเพราะนำฟัง ตลอดจนกิริยามารยาทต่างๆ เรียบร้อย ลูกๆ ทุกคนเป็นที่รักใคร่ของพ่อแม่ครูในโรงเรียน และเพื่อนบ้าน ลูกทุกคนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน และแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในบ้าน บ้านจึงสะอาดเรียบร้อยและน่าอยู่ ไม่รกรุงรัง เมื่อลูกกลับจากโรงเรียนแล้วทุกคนจะช่วยกันทำงานบ้านตามหน้าที่เล็กๆ น้อยๆ ที่ได้รับมอบหมาย เสร็จแล้วอาบน้ำ และรับประทานอาหารเย็นร่วมกันกับพ่อแม่ แล้วอ่านหนังสือและทำการบ้านของตน

วันธรรมดา พ่อจะไปทำงาน ลูกๆ ไปโรงเรียน ส่วนแม่ขายของเล็กๆ น้อยๆ หน้าบ้านวันหยุด วันเสาร์ วันอาทิตย์ แม่และลูกๆ จะพากันไปตลาดเพื่อซื้อของมาทำขนมขาย ทุกคนในครอบครัวหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส และมีอัธยาศัยดี จึงทำให้ขายของได้ดี นอกจากนั้นสมาชิกในครอบครัวรู้จักช่วยกันประหยัด ทำให้มีรายได้มากกว่ารายจ่าย ในไม่ช้าครอบครัวนี้ก็มีฐานะดีขึ้น พ่อแม่เป็นคนใจดี ชอบช่วยเหลือเพื่อนบ้านด้วยกัน ถ้าเพื่อนบ้านมาขอเรื่องใดๆ ก็ตาม พ่อแม่จะช่วยเหลือทันที จึงเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนบ้าน

ทุกคนในครอบครัวมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีเวลาทำงาน มีเวลาพักผ่อน และมีเวลาสังคมกับเพื่อนบ้าน

แผนการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ด้วยแผนภูมิเนื้อหา

แผนการสอนที่ 7

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ย่อมส่งผลต่อสังคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคมแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคมได้
2. บอกผลดีและผลเสียของครอบครัวที่ดี และไม่ดีที่มีต่อสังคมได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว ย่อมมีผลต่อสังคม กล่าวคือ ถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวดี ก็จะช่วยส่งเสริมสังคมให้ดีขึ้น และในทางตรงกันข้าม ถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวไม่ดี ก็จะทำให้เกิดปัญหาแก่สังคม ทำให้สังคมนั้นไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

ครอบครัวที่ดี จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครอบครัวอื่น ๆ ให้ติดตาม และทำให้มีความเจริญรุ่งเรืองตามไปด้วย ลักษณะของครอบครัวที่ดี เช่น บุคคลในครอบครัวมีสุขภาพดี มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีความรักใคร่สามัคคีกัน มีความรักความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทุกคนประพฤติตนเป็นคนดี เป็นต้น ครอบครัวในลักษณะนี้ จึงไม่ก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม แต่จะคอยช่วยเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และสร้างความเจริญมั่นคงแก่สังคมและประเทศชาติได้เป็นอย่างดี ทำให้สังคมมีความสุข

ครอบครัวที่ไม่ดี กล่าวคือ ครอบครัวที่มีสมาชิกก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม เช่น ขอบทะเลาะวิวาท และก่อปัญหาต่างๆ ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม

ปัญหาว่างงาน ปัญหาโจรกรรม และปัญหาอื่น ๆ บุคคลขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ทั้งขยะไม่เป็นที่ทำให้บ้านเมืองสกปรก สมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพไม่ดี สมาชิกได้รับการศึกษาไม่เพียงพอ ครอบครัวมีรายได้น้อย เป็นต้น ครอบครัวในลักษณะนี้จะก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคมไม่สงบสุข และประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพสมาชิกครอบครัว ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม และภาพสมาชิกครอบครัวที่ก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม มาให้นักเรียนดู และพิจารณา ดังนี้

ภาพสมาชิกครอบครัวที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม	ภาพสมาชิกครอบครัวที่ก่อปัญหาให้แก่สังคม
วัยรุ่นซึ่งประสบความสำเร็จในการเรียนหรือทำชื่อเสียงอื่น ๆ	วัยรุ่นซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาหรืออาชญากรรม

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

จากภาพที่ครูให้ดูทั้ง 2 ภาพ ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาและอภิปรายในประเด็น ต่อไปนี้

- 1.1 นักเรียนคิดว่าบุคคลทั้ง 2 ในภาพ มีลักษณะแตกต่างกันในเรื่องใด
- 1.2 ถ้าให้นักเรียนเลือก นักเรียนอยากเป็นบุคคลในภาพใด เพราะเหตุใด
- 1.3 นักเรียนคิดว่าครอบครัวที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
- 1.4 บุคคลในภาพใดน่าจะอยู่ในครอบครัวที่ดี

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้นักเรียนทราบ ดังนี้

หลังจากเรียนเรื่องนี้จบแล้ว นักเรียนสามารถบอกอิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อสังคมได้

ขั้นตอน

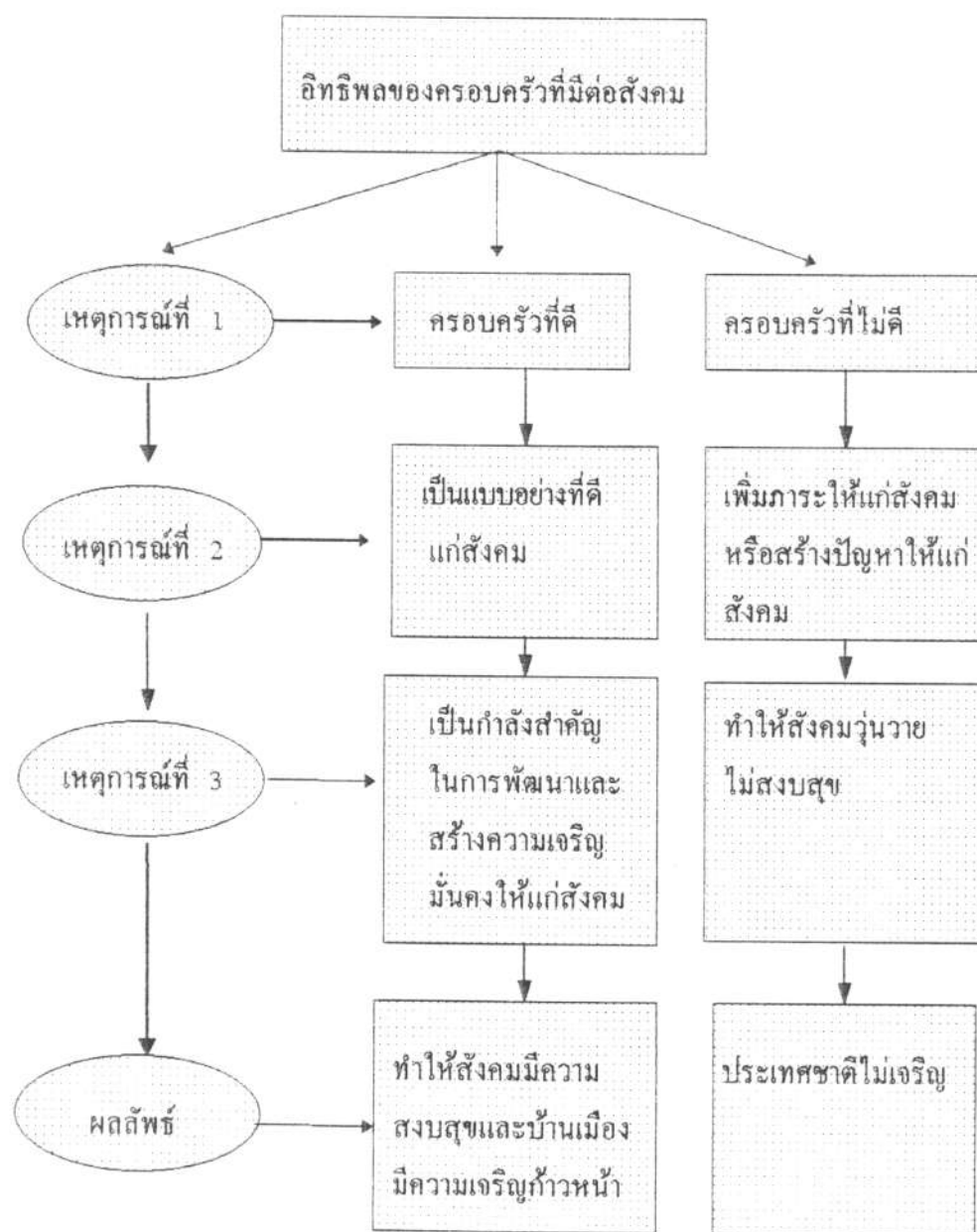
1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลากชื่อของอาชีพต่างๆ เช่น ครู ตำรวจ พ่อค้า ช่างสวน หมอ นักเรียนที่จับสลากได้ในอาชีพเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม

2. ครูนำเสนอกรณีตัวอย่างเรื่อง “แม่ดีเด่นแห่งชาติ - แม่วีรบุรุษ” เนื้อเรื่องเป็นครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมและกรณีตัวอย่างครอบครัวที่สร้างภาระให้แก่สังคม (ภาคผนวก) จากนั้นครูร่วมอภิปรายกับนักเรียน โดยตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้

- 2.1 จากกรณีตัวอย่าง นักเรียนคิดว่าครอบครัวทั้ง 2 มีความแตกต่างกันอย่างไร
- 2.2 ครอบครัวใดที่น่าจะทำให้สังคมเกิดปัญหา เพราะเหตุใด
- 2.3 ครอบครัวใดที่น่าจะส่งผลต่อความเจริญให้แก่สังคม เพราะเหตุใด
- 2.4 ให้นักเรียนยกตัวอย่างครอบครัวที่ดี และครอบครัวที่ไม่ดี
- 2.5 นักเรียนคิดว่าครอบครัวมีอิทธิพลต่อสังคมอย่างไร

3. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม” ให้นักเรียนได้ศึกษา (ภาคผนวก) จากนั้นให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนที่ครูแจกให้ แล้วร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปจากเรื่องที่ได้ศึกษา

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด วิเคราะห์ ถึงอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม โดยครูเขียนหัวข้อของเรื่องลงบนกระดาน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอความคิด ครูนำคำตอบของนักเรียนเขียนลงบนกระดานตามหัวข้อของเรื่องนั้น ๆ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดระบบข้อมูลให้อยู่ในรูปของแผนภูมิลำดับเหตุการณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิลำดับเหตุการณ์ แสดงอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการระดมความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอลงบนกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้ และในช่วงที่ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ได้ซักถามข้อสงสัย

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม โดยใช้แผนภูมิลำดับเหตุการณ์สรุปเนื้อหาอีกครั้ง

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพสมาชิกครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม
2. ภาพสมาชิกครอบครัวที่สร้างปัญหาให้แก่สังคม
3. กรณีตัวอย่าง “แม่ดีเด่นแห่งชาติ - แม่วีรบุรุษ”
4. กรณีตัวอย่าง “ครอบครัวที่สร้างภาระให้แก่สังคม”
5. เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม”
6. กระดาษชาร์ต ขนาด 12X15 นิ้ว จำนวน 5 แผ่น
7. สีเมจิก
8. สลาก 5 กลุ่ม
9. แผนภูมิลำดับเหตุการณ์

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. สัมภาษณ์
3. ตรวจสอบผลงานแผนภูมิ
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 7

เรื่อง อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- _____ 1. ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- _____ 2. ครอบครัวดี ไม่สามารถทำให้สังคมดีได้
- _____ 3. สมาชิกที่ดีของสังคม เป็นผลมาจากการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว
- _____ 4. ครอบครัวมีอิทธิพลต่อสังคม กล่าวคือ สามารถสร้างหรือทำลายสังคมได้
- _____ 5. สังคมจะดีหรือเลว ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการณ์ปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

- 6. ข้อใด ไม่สอดคล้อง กับข้อความที่ว่า “ครอบครัวมีอิทธิพลต่อสังคม”
 - ก. ครอบครัวดี ท
 - ข. ครอบครัวไม่ดี ทำให้สังคมเดือดร้อนได้
 - ค. ครอบครัวดี ทำให้บ้านเมืองเจริญได้
 - ง. ครอบครัวไม่ดี สร้างความเจริญให้แก่สังคมได้
- 7. นักเรียนคิดว่า ปัญหาของสังคมในปัจจุบัน เกิดจากสถาบันใดมากที่สุด
 - ก. โรงเรียน
 - ข. ศาสนา
 - ค. ครอบครัว
 - ง. ชุมชน

8. “สังคมดี ย่อมทำให้ครอบครัวดีไปด้วย” จากคำกล่าวนี้ สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด

- ก. ตีวัวกระทบคราด
- ข. เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง
- ค. ลูกไม่ยอมหลนไม่โกสตัน
- ง. เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม

9. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

- ก. ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- ข. สังคมดีช่วยให้ครอบครัวดีไปด้วย
- ค. สมาชิกมีส่วนสำคัญที่ทำให้ครอบครัวดี
- ง. ครอบครัวที่ไม่ดีทำให้สังคมเจริญก้าวหน้า

10. สังคมจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับปัจจัยในข้อใดมากที่สุด

- ก. การมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก
 - ข. การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว
 - ค. หน้าที่การงานของสมาชิกในครอบครัว
 - ง. ความร่ำรวยของสมาชิกในครอบครัว
-

กรณีตัวอย่างครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

“แม่ดีเด่นแห่งชาติ - แม่วิรุณ”

นางประยูร คำสิงห์ แม่ดีเด่นแห่งชาติประจำปี 2539 เป็นชาวจังหวัดขอนแก่น โดยกำเนิด เกิดเมื่อ พ.ศ.2501 ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 293 หมู่ 6 บ้านโนนสมบูรณ์ กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

การศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขอนแก่น ก่อนแต่งงาน ได้ทำงานช่วยเหลือครอบครัวด้วยการรับจ้างทำงานทั่วไป แล้วแต่จะมีคนจ้าง เช่น รับจ้างค้ายหญา รับจ้างเก็บฝ้ายในหมู่บ้าน และงานอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม แม่ประยูร มิได้ย่อท้อ หรือน้อยใจในโชคชะตาชีวิตของตัวเอง กลับสวมวิญญาณหญิงเหล็ก กัดฟันทำงานด้วยความ วิริยะ อุตสาหะ ไม่เคยสนใจต่อความยากลำบาก และต่อมาแม่ประยูรได้เข้าทำงานเป็นลูกจ้างรายวันโดยเป็นแม่บ้านอาสาสมัครช่วยเหลืองานในโรงพยาบาลโนนสมบูรณ์ ตำบลโนนสมบูรณ์ กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

นางประยูร คำสิงห์ เป็นผู้มีความวิริยะอุตสาหะในการประกอบสัมมาชีพด้วยความสุจริต ใฝ่อบรมเลี้ยงดูบุตรจนมีความอดทนเข้มแข็ง ต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคด้วยตนเองมาตั้งแต่เล็ก ๆ ให้ได้ รับการศึกษา และปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของสังคม มีศีลธรรม จริยธรรมและประเพณี ตลอดจนได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้บุตรเข้าร่วมเป็นตัวแทนนักกีฬาแห่งประเทศไทย ประเภท มวยสากลสมัครเล่น จนประสบผลสำเร็จ ได้รับเหรียญทองในการแข่งขันการชกมวยรอบชิงชนะเลิศ รุ่นเฟเธอร์เวต ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ณ เมืองแอตแลนต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ในวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2539 ซึ่งเป็นการสร้างเกียรติประวัติและชื่อเสียงอันยิ่งใหญ่ให้แก่ ประเทศชาติ

กรณีตัวอย่างครอบครัวที่สร้างภาระให้แก่สังคม

สุดสลด + พี่น้อง ผจญชีวิตลำเค็ญ พ่อติดทินเนอร์จนเป็นบ้า แม่ก็ทิ้งไปอีกคนปล่อยให้ลูกๆ ทั้ง 4 คน ผจญชีวิตอย่างน่าลำเค็ญ

ความแร้นแค้นยากจนของเยาวชนของชาติ 4 ชีวิตพี่น้อง ที่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ที่มีจิตเมตตาเรื่องนี้ เปิดเผยโดย นายวรการ สารภูพันธ์ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนบ้านหัวช้าง ตำบลเปลือย อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ว่า ค.ช.ณรงค์ศักดิ์ เหล่าโกทา อายุ 13 ปี พร้อมกับน้องอีก 3 คน คือ ค.ญ.นิภา อายุ 11 ค.ช.อาทิตย์ อายุ 9 ปี และ ค.ช.อฤทธิ์ อายุ 4 ขวบ ต้องนั่งเรียนหนังสืออยู่ในชั้นเดียวกันคือ ป. 2 ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว ค.ช.ณรงค์ศักดิ์ ต้องเรียนอยู่ชั้น ม. 1

ทั้งนี้โดยสภาพของเด็กทั้งสี่ ที่ต้องหอบหิ้วกันอย่างทุลักทุเลเช่นนี้ เนื่องจากนายสมทบ ซึ่งเป็นพ่อของเด็กทั้งสี่คน มีอาชีพรับจ้างทาสีบ้าน จึงติดสารระเหย ทินเนอร์ขนาดหนัก จนควบคุมสติไม่ได้ หนีออกจากบ้านหายสาบสูญไปเป็นเวลาหลายปีแล้ว ทำให้ นางเสาร์ ซึ่งเป็นแม่ของเด็กทั้งสี่คน ต้องพาลูกเร่ร่อนไปรับจ้างทำงานที่ต่างจังหวัด และในกรุงเทพฯ เป็นเวลาหลายปี แต่รายได้ไม่สามารถเลี้ยงลูกได้ จึงพาลูก ๆ กลับบ้านที่ร้อยเอ็ด

จากการเร่ร่อนของนางเสาร์ ทำให้ ค.ช.ณรงค์ศักดิ์ พร้อมกับน้องไม่ได้เรียนหนังสือ เมื่อกลับถึงบ้านจึงให้ลูกเข้าเรียนหนังสือ โดยเข้าเรียนชั้น ป. 1 ถึง ป. 2 พร้อมกันทั้ง 3 คน แล้วต่อมา นางเสาร์ ได้ทิ้งลูกทั้งสี่คนเอาไว้ ไปหารับจ้างทำงานตามจังหวัดต่างๆ เป็นเวลานานถึงกลับบ้าน ซึ่งบางครั้งก็มีเงินติดมือมาซื้อข้าวสารเอาไว้ให้ลูกกิน บางครั้งเงินไม่เหลือต้องขอยืมจากคณะครูในโรงเรียน จึงเป็นเหตุให้ ค.ช.ณรงค์ศักดิ์ ต้องเอา ค.ช.อฤทธิ์ อายุ 4 ขวบ ซึ่งยังไม่เรียนหนังสือและเป็นน้องคนสุดท้อง เข้าไปเลี้ยงดูดูแลในห้องเรียนชั้น ป. 2 ด้วย นอกจากนั้นยังพบว่าเด็กทั้งสี่คนยังขาดแคลนอาหารการกิน บางวัน ค.ช.ณรงค์ศักดิ์ พร้อมกับน้องไม่ได้รับประทานอาหารเลย บางวันต้องขอมอดอาหารเพียงวันที่โรงเรียน เพื่อเก็บเอาอาหารไปให้น้องคนสุดท้องได้กิน

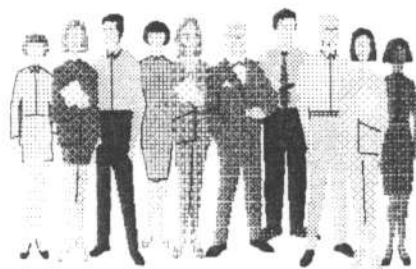
เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

การที่คนเรายู่ร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อยู่รวมเป็นครอบครัว และครอบครัวตั้งแต่ 2 ครอบครัวขึ้นไป อยู่ร่วมกันเป็นสังคม ครอบครัวจะดีหรือไม่ดี จะส่งผลต่อสังคมโดยตรง

ครอบครัวที่ดี จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครอบครัวอื่นๆ ได้ดีตาม เมื่อครอบครัวอยู่ดีมีสุข จะทำให้บุคคลในครอบครัวมีสุขภาพดี มีความรับผิดชอบ มีความรักใคร่สามัคคีกัน สมาชิกได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ครอบครัวในลักษณะนี้ จึงไม่ก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม แต่จะช่วยเหลือเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างความเจริญมั่นคงแก่สังคม และประเทศชาติได้เป็นอย่างดี ทำให้สังคมมีความสุข

ครอบครัวที่ไม่ดี ทำให้บุคคลในครอบครัวมีสุขภาพไม่ดี ได้รับการศึกษาน้อยและมีรายได้ต่ำ สมาชิกขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ครอบครัวลักษณะนี้ จะก่อให้เกิดปัญหาและสร้างภาระให้แก่สังคม เช่น การทะเลาะวิวาท หึงเหยาะเย้ยไม่เป็นที่ทำให้บ้านเมืองสกปรก ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโจรกรรม ปัญหาโสเภณีเด็ก ฯลฯ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคมอยู่อย่างไม่สงบสุข และประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

แผนการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ด้วยแผนภูมิเนื้อหา

แผนการสอนที่ 8

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การปฏิบัติตนในสังคม

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ย่อมทำให้สังคมมีความสุข

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนในสังคมแล้ว นักเรียนสามารถ

1. เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมได้
2. บอกผลดีผลเสียในการปฏิบัติตนในสังคมได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การปฏิบัติตนในสังคม

การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัวย่อมมีผลต่อสังคม กล่าวคือถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวดีก็จะช่วยส่งเสริมสังคมให้ดีขึ้น และในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวไม่ดี ก็จะทำให้เกิดปัญหาแก่สังคม ทำให้สังคมไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

แนวทางที่จะช่วยส่งเสริมสังคมให้เจริญก้าวหน้า ย่อมขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติตนของบุคคลในสังคม กล่าวคือ จะต้องปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เพื่อความก้าวหน้าของสังคม และประเทศชาติ ไม่สร้างปัญหาให้เป็นภาระแก่สังคม มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบอาชีพด้วยความสุจริต มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ทั้งนี้เพราะประโยชน์สุขร่วมกันในสังคม อันจะเป็นผลให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกมรวมมิตร (ภาคผนวก) โดยแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ 1 บัตร ที่มีข้อความเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีของบุคคลในสังคม เช่น ข้ามถนนบนสะพานลอย ทั้งขยะลงในถังขยะ ปลุกต้นไม้ในชุมชน เป็นต้น และการปฏิบัติที่ไม่ดีของบุคคลในสังคม เช่น ค้าหรือเสพยาบ้า ก่ออาชญากรรม ขับรถฝ่าฝืนกฎจราจร เป็นต้น แล้วให้นักเรียนเข้ากลุ่มดังนี้

การปฏิบัติที่ดีของบุคคลในสังคม	การปฏิบัติที่ไม่ดีของบุคคลในสังคม
- ข้ามถนนบนสะพานลอย - ทั้งขยะในถังขยะ - ร่วมปลุกต้นไม้ในชุมชน ฯลฯ	- ค้าหรือเสพยาบ้า - ขับรถฝ่าฝืนกฎจราจร - ก่อปัญหาอาชญากรรม - ดินยาเสพติด ฯลฯ

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2

จากการเล่นเกมรวมมิตร ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาและอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติของบุคคลทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไร
- 1.2 จากภาพ นักเรียนคิดว่าบุคคลกลุ่มใด ปฏิบัติเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมเพราะอะไร

1.3 นักเรียนคิดว่า ถ้าทุกคนปฏิบัติไม่ดี สังคมที่เราอยู่จะเป็นอย่างไร

1.4 ให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติเป็นพลเมืองที่ดีและไม่ดีต่อสังคม

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้นักเรียนทราบดังนี้

หลังจากเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมได้

ขั้นตอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลากเกี่ยวกับคุณธรรม เช่น ความมีวินัย ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ นักเรียนที่จับสลากได้ในคุณธรรมเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม

2. ครูนำเสนอกรณีตัวอย่างเรื่อง “ลูกเสือไทยใจเด็ด” เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และกรณีตัวอย่างเรื่อง “นักเรียนวัยรุ่นนทคยาฆ่า” เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ไม่ดีในสังคม (ภาคผนวก) จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยตั้งประเด็นคำถามดังนี้

2.1 จากกรณีตัวอย่าง นักเรียนคิดว่าลูกเสือคนนี้ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีต่อสังคมอย่างไร

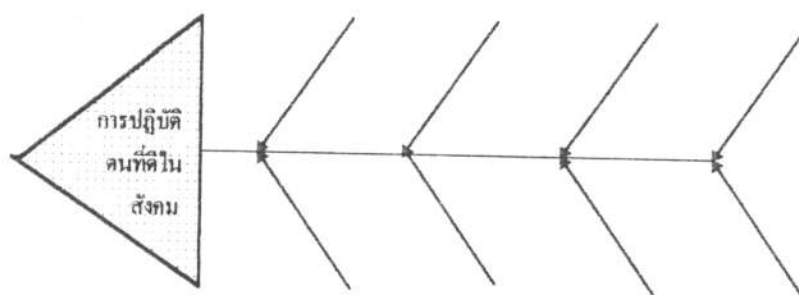
2.2 การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี จะมีผลต่อสังคมอย่างไร

2.3 การปฏิบัติตนที่ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม จะมีผลต่อสังคมอย่างไร

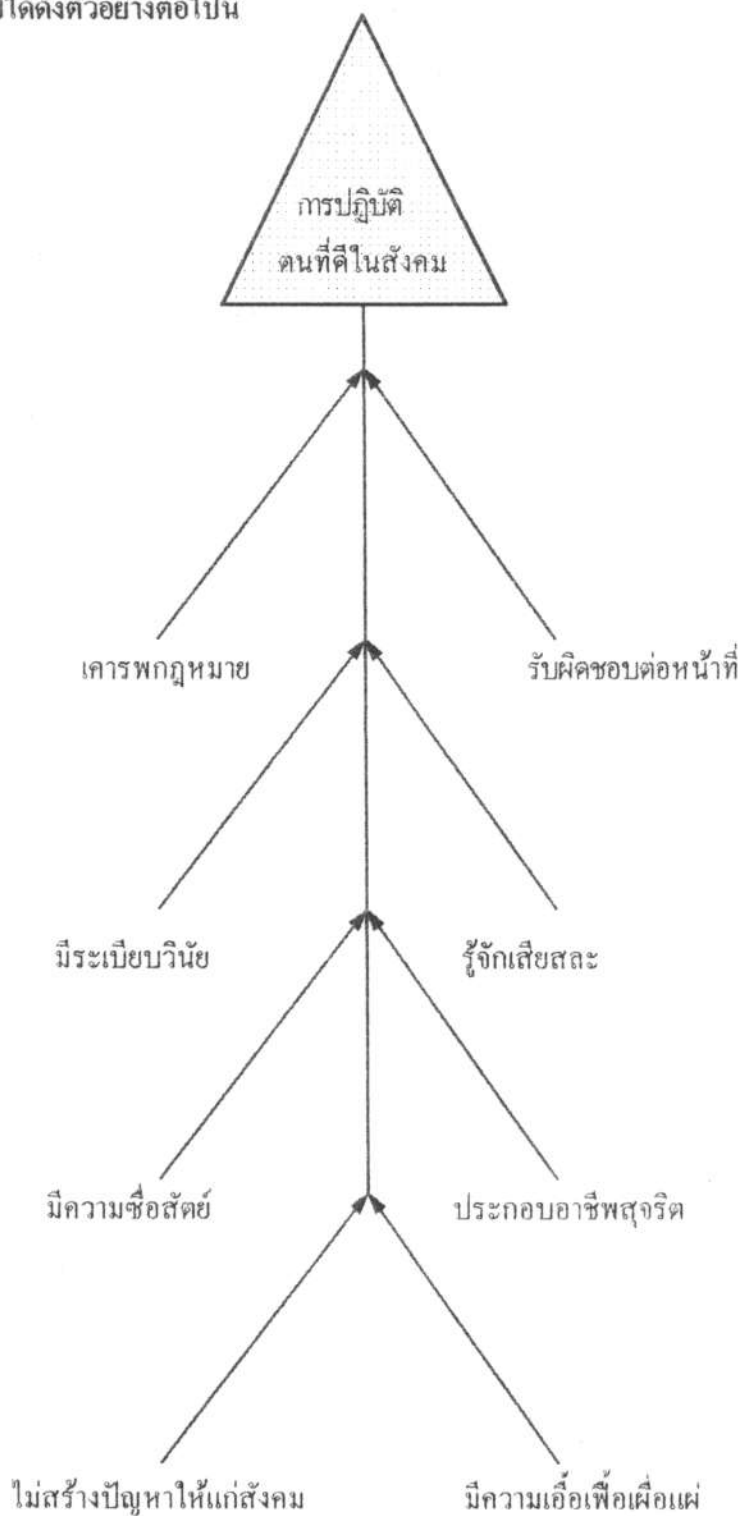
2.4 นักเรียนจะปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ได้อย่างไร

3. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “แนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม” ให้นักเรียนได้ศึกษา (ภาคผนวก) จากนั้นให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนที่ครูแจกให้ แล้วร่วมกันอภิปรายในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปจากเรื่องที่ได้อ่านศึกษา

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด วิเคราะห์แนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอความคิด ครูนำคำตอบของนักเรียนเขียนลงบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดระบบข้อมูลของแผนภูมิแกงปลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สรุปได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิแกงปลา แสดงการปฏิบัติคนเป็นสมาชิกที่ดีในสังคม

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียนจากการระดมความคิดเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยให้แต่ละกลุ่มเสนอลงบนกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้ และในช่วงที่ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัย

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยใช้แผนภูมิกังปลาสรุปเนื้อหาอีกครั้ง

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. เกมรวมมิตร
2. กรณียตัวอย่างเรื่อง “ลูกเสือไทยใจเด็ด”
3. กรณียตัวอย่างเรื่อง “นักเรียนวัยรุ่นติดยาบ้า”
4. เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “แนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
5. กระดาษชาร์ต ขนาด 12x15 นิ้ว จำนวน 5 แผ่น
6. สีเมจิก
7. สลาก 5 กลุ่ม
8. แผนภูมิกังปลา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. สัมภาษณ์
3. ตรวจสอบผลงานแผนภูมิ
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตนในสังคม

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- 1. การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว ย่อมมีผลต่อสังคม
- 2. สังคมจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว
- 3. การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เป็นหน้าที่ของกำนันและ
ผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น
- 4. การอยู่ร่วมกันในสังคม สมาชิกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- 5. สังคมจะรุ่งเรืองถ้าทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

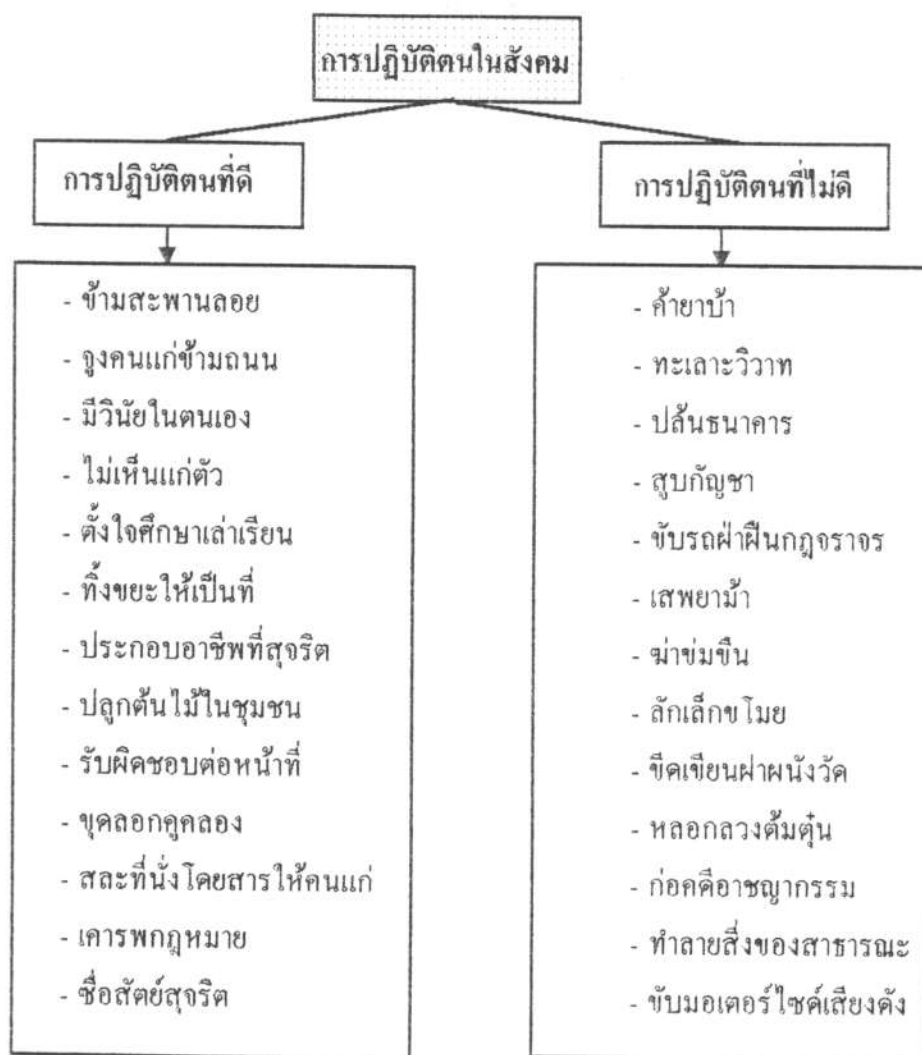
- 6. ข้อใด ไม่ใช่ เป็นการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
 - ก. ต้อง หึงเศษขยะไม่เป็นที่
 - ข. ป้อง ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
 - ค. ก้อง ประกอบอาชีพที่สุจริต
 - ง. เอก สละที่นั่งโดยสารให้คนแก่
- 7. การที่จะพัฒนาสังคมให้ได้ผลดีนั้น ควรเริ่มพัฒนาในข้อใดก่อน
 - ก. พัฒนาตนเอง
 - ข. พัฒนาที่ทำงาน
 - ค. พัฒนاب้านเมือง
 - ง. พัฒนาประเทศชาติ

8. สังคมจะสงบสุข เมื่อทุกคนปฏิบัติตนอย่างไร
- ก. ทำตามใจชอบ
 - ข. ทำตามกฎหมาย
 - ค. ทำตามคนคั่ง
 - ง. ทำตามกลุ่มของตนเอง
9. นักเรียนคิดว่า บุคคลใดปฏิบัติตนต่อสังคมได้ดีที่สุด
- ก. สมเพียร จิตเขียนฝาผนังของวัด
 - ข. สมเจต ข้าราชการผู้ใฝ่คุณธรรม
 - ค. สมพร ทั้งเศษขยะลงในแม่น้ำ
 - ง. สมชัย เดินข้ามถนนบนสะพานลอย
10. นักเรียนควรปฏิบัติตนต่อสังคมอย่างไร ที่สำคัญที่สุด
- ก. คอยให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ในชุมชน
 - ข. สมัครเป็นทหารเพื่อรับใช้ประเทศชาติ
 - ค. ประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม
 - ง. คอยดูแลรักษาความปลอดภัยในชุมชน
-

เกมรวมมิตร

วัตถุประสงค์	เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การปฏิบัติตนในสังคม
อุปกรณ์	บัตรคำ จำนวน 30 บัตร
วิธีเล่น	1. ให้นักเรียนยืนเข้าแถวเป็นวงกลม 2. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียน คนละ 1 บัตร โดยมีกติกาว่าห้ามให้เพื่อนเห็นและไม่ให้ถามเพื่อน 3. ให้นักเรียนที่ได้ บัตรคำหลัก ที่มีข้อความเขียนไว้ว่า “การปฏิบัติตนที่ดี” และ “การปฏิบัติตนที่ไม่ดี” ออกมายืนกลางวง พร้อมยก บัตรคำหลัก ที่อยู่ในมือขึ้นให้เพื่อนดูและอ่านให้เพื่อนฟัง 4. ให้นักเรียนจัดแถวเป็นวงกลม อธิบายให้นักเรียนทราบกติกาว่าในขณะที่ร้องไปนั้น หากเสียงเพลงหยุดให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามกลุ่มบัตรคำหลัก ที่มีอยู่ 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 การปฏิบัติตนที่ดี และกลุ่มที่ 2 การปฏิบัติตนที่ไม่ดี โดยข้อความในบัตรคำที่ตัวเองได้รับจะต้องสัมพันธ์กับข้อความในบัตรคำหลัก 5. เมื่อแบ่งกลุ่มเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนั่งเข้าแถวเป็นวงกลม และให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มอ่านข้อความในบัตรคำของตัวเองให้สมาชิกฟังจนครบทุกคน ถ้าสมาชิกคนใดเข้ากลุ่มผิดจะถูกส่งโทษตามมติของกลุ่ม

การแบ่งกลุ่มจากเกมรวมมิตร

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2